C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 4r-2391/2025 Judecătoria Bălți, sediul Central
4-24121484-03-4r-12082025 Judecător: Igor Mozgovoi

D E C I Z I E
În Numele Legii

18 noiembrie 2025 mun. Bălţi

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Ion Talpa
Judecători Cristina Prisacari și Ecaterina Arseni

examinând în ordine de recurs, recursul agentului constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord, Alexandr Frecauțan declarat împotriva ***hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central 26 mai 2025*** în cauza contravențională, adică contestația depusă de contravenientul Vîsoțchi Vladimir împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și deciziei agentului constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord, Alexandr Frecauțan din 08 octombrie 2024 adoptate în privința lui **Vîsoțchi Vladimir** în baza art. 228 alin. (1) Cod contravențional;

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele recursului, materialele cauzei, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 08 octombrie 2024 agentul constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord, Alexandr Frecauțan a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție pentru faptul precum că, *Vîsoțchi Vladimir la 08.10.2024, ora 20:44, conducînd mijlocul de transport „Fiat Ducato” nr/în WYH 808, în mun. Bălți, str. Decebal, nr. 166, a comis fapta: starea tehnică şi utilajul autovehiculelor şi remorcilor (în continuare − vehicule) trebuie să corespundă standardelor, altor acte normative ce ţin de siguranţa traficului rutier, protecţia mediului, normelor tehnice de exploatare, instrucţiunilor întreprinderilor producătoare,* prin ce a ignorat prevederile pct. 119 din Regulamentul Circulației Rutiere, prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 228 alin. (1) Cod contravențional.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord, Alexandr Frecauțan, adoptată la 08 octombrie 2024, Vîsoțchi Vladimir a fost

sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzută de art. 228 alin. (1) Cod contravențional la o amendă în mărime de 9 unități convenționale, echivalentul a 450 lei, cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.

Vîsoțchi Vladimir, nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare din 08 octombrie 2024, le-a contestat în ordinea art. 448 Cod contravențional

În motivarea contestației, Vîsoțchi Vladimir a menționat că, nu a comis faptele inserate în procesul-verbal cu privire la contravenție, conducea automobilul regulamentar cu toate actele în regulă și fără încălcarea a cărorva reguli ale Regulamentului Circulației Rutiere.

Precizează că, la 08.10.2024 fiind stopat de către agentul constatator pentru verificarea actelor, ultimul i-a indicat că microbuzul la volanul căruia se afla și anume de model „Fiat Ducato", nr/în. WYH 808 este reutilat și este necesar să prezinte careva acte de reutilare. I-a comunicat că mijlocul dat de transport nu a fost reutilat așa este din uzina producătoare. Agentul constatator nu i-a putut explica prin ce se dovedește faptul reutilării.

În opinia contestatorului, cele reținute de agentul constatator poartă un caracter contradictoriu și dubios, iar careva probe pertinente și concludente ce ar demonstra că a încălcat ceva nu au fost prezentate, concluziile pripite despre vinovăția sa fiind făcute numai din aprecierile proprii ale acestuia.

În consecință solicită autorul contestației admiterea contestației, declararea nulității procesului-verbal cu privire la contravenție din 08.10.2024 cu încetarea procesului contravențional, considerând că în acțiunile sale nu există faptul contravenției.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central 26 mai 2025 contestația depusă de Vîsoțchi Vladimir s-a admis.

S-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator din cadrul Direcției Patrulare „Nord" a INSP, Frecăuțan Alexandr din 08.10.2024 întocmite în privința lui Vîsoțchi Vladimir în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 228 alin. (1) Cod contravențional din motivul neconsemnării în procesul-verbal a datelor și faptelor indicate la art. 443 Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, agentul constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord, Alexandr Frecauțan a declarat recurs împotriva acesteia, solicitând admiterea recursului, anularea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central 26 mai 2025 și emiterea unei noi decizii privind remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului, recurentul a declarat faptul că, soluția adoptată de prima instanță este nefondată în condițiile în care instanta nu a reținut ca fiind suficiente în susținerea vinovăției lui Vîsoțchi Vladimir în comiterea contravenției

prevăzute de art. 228 alin. (1) Cod contravențional constatările proprii ale agentului constatator în limita atribuțiilor de serviciu ce-i revin conform Legii nr. 320 cu privire la activitatea politiei si statutul politistului, or însăși legea nominalizata si normele codului Contravențional citate, conferă constatărilor proprii ale agentului constatator putere probantă, fapta fiind de alt fel probată prin prisma procesului verbal cu privire la contravenție.

În temeiul art. 471 alin. (2) Cod contravențional, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul agentului constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord, Alexandr Frecauțan este nefondat și urmează a fi respins, cu menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe:

Conform prevederilor art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul şi menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

În motivarea acestei concluzii instanța de recurs relevă că, potrivit art. 5 alin. (1) Cod contravențional, *nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională*.

Art. 374 alin. (3) Cod contravențional stipulează că, *procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.*

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.*

Potrivit art. 381 alin. (4) Cod contravenţional, *autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a*

circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Conform art. 425 alin. (2) Cod contravențional, *în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.*

De asemenea instanţa de recurs reţine că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) Cod contravenţional *a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie ca fiind un act prin care se* ***individualizează fapta ilicită*** *şi se identifică făptuitorul.*

Subsecvent a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Cu titlu preliminar se impun a fi făcute câteva considerații referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și la forma acestuia.

Astfel, procesul-verbal de contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice.

În această ordine de idei Colegiul penal subliniază că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale și se bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sancționarea contravențională a persoanei trebuie să fie susținută prin probe substanțiale, din care ar rezulta componența de contravenție.

Sub aspectul legalității procesului-verbal Colegiul penal constată că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât și din oficiu de către instanţă pentru asigurarea respectării principiilor legalității și al dreptății, stabilite expres de articolele 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor

prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art. 443 din Codul contravențional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art. 445 din Codul contravențional.

Respectiv se statuează că, analizând actul de învinuire sub aspectul legalității sale, instanța va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal cu privire la contravenție, așa cum sunt impuse în mod imperativ de dispozițiile art. 443 al Codului contravențional referitoare la mențiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

În aceeași ordine de idei instanța de recurs remarcă că, potrivit jurisprudenței CEDO *(cauza Ziliberberg contra Moldovei)* acuzarea adusă unei persoane privind comiterea unei contravenții echivalează cu acuzarea acesteia de comiterea unei infracțiuni, din care motiv fapta imputată contravenientului şi calificarea acesteia, adică învinuirea propriu-zisă, trebuie să fie clară şi concretă.

La caz, întru respectarea garanțiilor sus indicate Colegiul penal conchide că, prima instanță, fiind investită cu examinarea în fond a contestației depusă de Vîsoțchi Vladimir just a dispus verificarea din oficiu a legalității procesului-verbal cu privire la contravenție din 08 octombrie 2024.

În acest sens, Colegiul penal studiind procesul-verbal cu privire la contravenție din 08 octombrie 2024 prin prisma art. 442 şi 443 Cod contravențional atestă că, prima instanță întemeiat a conchis că agentul constatator la întocmirea procesului-verbal a admis derogări de la prevederile art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, potrivit căruia procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: fapta contravențională, locul şi timpul săvîrşirii ei, **circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice**, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

La fel, prevederile art. 443 alin. (1) lit. e) Cod contravențional prescriu că, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde încadrarea juridică a faptei, norma material contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.

Aici, Colegiul penal reține că, pentru a stabili corect încadrarea juridică trebuie să existe concordanță deplină între fapta concretă săvârșită de făptuitor, norma materială contravențională, precum și în raport cu dispozițiile legale general aplicabile faptei comise.

Prin urmare instanța de recurs menționează că, încadrarea juridică are o importanță deosebită, deoarece se asigură desfășurarea în limitele legii a represiunii contravenționale și constituie o garanție a respectării drepturilor legitime ale persoanelor.

Astfel, așa cum se arată în cuprinsul articolului menționat supra, ***descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă principalul act probator al săvârșirii unei contravenții***.

El trebuie sa conțină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanța de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravențională a unei persoane.

Prin lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei contravenționale se aduce atingere prezumției de nevinovăție de care trebuie să beneficieze contravenientul.

În această ordine de idei, studiind conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție Colegiul penal atestă că, în cuprinsul acestuia nu este formulată concret fapta incriminată contravenientului Vîsoțchi Vladimir, or, în procesul-verbal cu privire la contravenție la rubrica *„fapta contravențională”* agentul constatator a indicat: *”08.10.2024, ora 20:44, conducînd mijlocul de transport „Fiat Ducato” nr.î WYH 808, în mun. Bălți, str. Decebal, nr. 166, a comis fapta: starea tehnică şi utilajul autovehiculelor şi remorcilor (în continuare − vehicule) trebuie să corespundă standardelor, altor acte normative ce ţin de siguranţa traficului rutier, protecţia mediului, normelor tehnice de exploatare, instrucţiunilor întreprinderilor producătoare,* prin ce a ignorat prevederile pct. 119 din Regulamentul Circulației Rutier*, prin ce a comis o contravenție prevăzută de art. 228 alin. (1) Cod contravențional„.*

În asemenea circumstanțe instanța de recurs constată că, învinuirea formulată lui Vîsoțchi Vladimir în baza art. 228 alin. (1) Cod contravențional este una neclară, neconcretă și incompletă, prin ce contravenientul este lipsită de dreptul de a fi informat în mod amănunțit asupra naturii şi cauzei acuzației aduse împotriva sa şi să dispună de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale de la această învinuire ne concretă, drept garantat de art. 6 par. 3 lit. a) şi b) din CEDO, or, conform *hotărârii din 25 septembrie 2008 în cauza Seliverstov vs. Rusia (§ 16)* CtEDO a subliniat că, lit. a) par. 3 art. 6 al Convenției recunoaște dreptul acuzatului de a fi informat oficial nu numai cu privire la învinuirile ce i se aduc, adică despre faptele pe care el probabil le-a săvârșit şi pe care se întemeiază învinuirile înaintate, ci de asemenea şi cu privire la calificarea juridică a acestor fapte. Această informație trebuie să fie amănunțită.

Tot în această hotărâre CtEDO a mai menționat că, „sfera de acțiune a lit. a) par. 3 art. 6 al Convenției trebuie apreciată în lumina dreptului mai general al acuzatului la un proces echitabil garantat de art. 6 par. 1 al Convenției.

Cu referire la acest aspect instanța de judecată mai notează că, CtEDO în *cauza Zolotukhin vs Rusia* a reiterate faptul că sfera definită „contravențională” în sistemul de drept al Rusiei, ca și în alte sisteme similare, cuprinde anumite

infracțiuni care au conotație penală, dar sînt prea banale pentru a fi reglementate de dreptul și procedura penală.”

La fel se reţine că, în sensul jurisprudenței CtEDO *(Hotărîrea din 19 decembrie 1989 Kamasinski v. Austria, p. 79)*, rechizitoriul joacă un rol crucial în procesul penal şi din momentul elaborării acestuia inculpații sunt în mod oficial înștiințați cu privire la aspectele de fapt şi de drept ale acuzațiilor ce li se aduc. Subsidiar se relevă că, CtEDO a constatat în pct. 18, 19 din cauza Adrian Constantin împotriva României din 12 aprilie 2011 (cererea nr. 21175/03) că, echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Dispozițiile art.6 § 3 exprimă necesitatea acordării unei atenții deosebite notificării „acuzației” aduse persoanei în cauză. Actul sesizării joacă un rol determinant în urmărirea penală: după notificare, persoana trimisă în judecată este oficial înștiințată în scris cu privire la temeiul legal şi factural al acuzațiilor care i se aduc.

Art. 6 § 3 lit. a) îi recunoaște acuzatului dreptul de a fi informat nu doar cu privire la cauza acuzației, adică la faptele materiale de care este acuzat şi pe care se bazează acuzația, dar şi încadrarea juridică a faptelor, şi aceasta în mod detaliat. Sfera de aplicare a acestei dispoziții trebuie apreciată, în special, în lumina celui mai general drept la un proces echitabil garantat la art. 6 § 1 din Convenție.

În materie penală (contravențională) o informare precisă şi completă cu privire la acuzațiile aduse unui acuzat şi, deci, cu privire la încadrarea juridică pe care instanța o poate reține împotriva sa, este o condiție esențială a echității procedurii. Dispozițiile art. 6 § 3 lit. a) nu impun nici o formă deosebită de informare a acuzatului cu privire la natura şi cauza acuzației care i se aduce.

De asemenea instanța de recurs stabilește că, învinuirea trebuie să fie definită în acest act în termeni clari şi preciși pentru a exclude arbitrarietatea şi a-i da posibilitate acuzatului să cunoască exact învinuirile ce î-i sunt aduse, ca să-şi poată organiza apărarea într-un mod valabil, cerință care, în speță, n-a fost respectată de agentul constatator, astfel fiind încălcat dreptul contravenientului la un proces echitabil, încălcare care se ia în considerare de instanță din oficiu.

În aceiași ordine de idei instanța de recurs remarcă că, agentului constatator îi revine obligația de a descrie fapta contravențională săvârșită pe deplin, însă la caz se atestă o descriere generică a faptei contravenționale în procesul-verbal cu privire la contravenție, fără a evidenția elemente de fapt de natură a o individualiza, nu întrunește cerințele de legalitate a acestuia, **iar o prezentare generală, lipsită de conținut a faptei, echivalează cu lipsa acesteia și atrage nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție**. Ori, în lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei instanța de judecată nu poate exercita controlul de legalitate și temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Prin urmare Colegiul penal conchide că, prima instanță în mod just a stabilit că procesul-verbal cu privire la contravenție contravine art. art.443 alin. (1) lit. d) și e) Cod contravențional.

Subsecvent instanța de recurs notează și faptul că, sancțiunea în procedura contravențională reprezintă mijlocul legal care lipsește de efecte juridice actele procesuale şi procedurale, precum şi măsurile procesuale dispuse ori efectuate în mod ilegal sau care se aplică în cazul comiterii unei abateri judiciare. Sancțiunile procesual-contravenționale reprezintă niște remedii procesuale, ce urmăresc înlăturarea producerii de consecințe juridice în ipoteza în care legea procesual-contravențională a fost încălcată. Una din aceste sancțiuni este și nulitatea.

Codul contravențional reglementează în art. 445 alin. (1) instituția nulității, indicând că **neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie** a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a **circumstanțelor comiterii** şi încadrării juridice a **faptei contravenționale săvârşite** şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Inter alia, Colegiul penal reține că, nulitatea are ca efect ineficiența actelor realizate cu încălcarea dispozițiilor legale, prin urmare, actul nul nu produce efectele actului valid, fiind lipsit de forța juridică conform regulii *juodnul lumest, nul lumproducit efectum*.

În acest context instanța de recurs notează că, odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, procesul contravențional încetează, iar în consecință procesul de judecare a cauzei contravenționale este întrerupt, nefiind posibilă examinarea chestiunilor prevăzute de art. 458 Cod contravențional.

Atare situație, potrivit prevederilor art. 441 alin. (2) Cod contravențional, are ca efect repunerea în drepturi a contravenientului, a cărui vinovăție în fapta incriminată nu poate fi constatată, odată ce pe întreg parcursul procesului acesta beneficiază de prezumția nevinovăției, care nu a fost răsturnată în privința lui.

La fel, Colegiul penal constată netemeinica alegațiilor recurentului privind ignorarea de către instanța de judecată a probelor administrate, or, constatarea temeiurilor de nulitate absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, duce în mod imperativ la încetarea procesului contravențional, degrevând instanța de

obligația de a se expune asupra pertinenţei, concludenţei şi utilităţii fiecărei probe din dosar, precum şi asupra coroborării lor în ansamblu.

În concluzie Colegiul penal notează că, nici un motiv din cele indicate în dispoziția normei cuprinse la art. 466 Cod contravențional nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept și care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Astfel, reieșind din cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a respinge ca nefondat recursul agentului constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord, Alexandr Frecauțan și a menține hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul Central 26 mai 2025 fără modificări.

În baza celor expuse și în corespundere cu art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul agentului constatator din cadrul Direcției de patrulare Nord, Alexandr Frecauțan declarat împotriva ***hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul Central 26 mai 2025*** în cauza lui **Vîsoțchi Vladimir**, se respinge ca nefondat, cu menținerea respectivei hotărâri fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, Judecător Judecător Judecătorul: